

Ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteuma 2025 ja valvontaohjelma 2026

Rakennus- ja ympäristölautakunta 16.03.2026 § 13
280/11.00.01/2023

Valmistelija

Ympäristönsuojelutarkastaja Taru-Tiina Kalliokuusi,
etunimi.sukunimi@iitti.fi, p. 040 559 6498

Ympäristönsuojelulain, maa-aineslain ja jätelain mukaisen valvonnan tulee olla säännöllistä ja suunnitelmallista. Ympäristönsuojelu laatii tätä varten vuosittain valvontaohjelman tulevan vuoden tarkastuksista.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n sekä jätelain 124 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (valvontaohjelma). Valvontaohjelma perustuu valvontasuunnitelmaan. Viranomaislautakunta on hyväksynyt valvontasuunnitelman vuosille 2024-2028 kokouksessaan 8.2.2024 § 4.

Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla. Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Vuoden 2025 valvonta toteuma

Valvontaohjelmaan 2025 oli suunniteltu yhteensä 36 ympäristöllisen lupakohteen tarkastusta, joista 2 rauetettavaa ympäristölupakohdetta jäi tarkastamatta. Valvontaohjelman jätelain mukaisia vaarallisen jätteen tuottajien tarkastuksia, joita oli suunniteltu tarkastettavaksi yhteensä 2 kohdetta, ei toteutunut lainkaan. Valvontaohjelman kokonaistoteuma on näin ollen 89 %.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi priorisoida lakisääteisiä tehtäviään käytettävissä olevan henkilöressin puitteissa. Priorisoinnissa päädyttiin mm. siihen, että jätelain mukaisia vaarallisia jätteitä tuottavien kohteiden tarkastuksia ei toteutettu, vaan ne pyritään toteuttamaan projektiluonteisesti seudullisesti Heinolan ympäristönsuojelun yhteistyöalueella vuoden 2026 aikana. Valvontaa priorisoitiin ympäristönsuojelulain lupa- ja rekisteröintivelvollisiin laitoksiin ja maa-aineslupakohteisiin.

Valvontaohjelman ulkopuolisia tarkastuksia tehtiin lupakäsittelyihin liittyviä tarkastuksia (4) sekä maisemoitavien maa-ainesten ottoalueiden tarkastuksia. Haittailmoitusten johdosta tehtiin yksittäisiä tarkastuksia ja useita maastokäyntejä. Ympäristönsuojeluviranomainen jalkautui tarvittavaa valvontaa varten myös ympäristöluvallisten tapahtumien yhteydessä kaksi kertaa. Yhdelle uudelle leirintäalueelle tehtiin yhteistarkastus pelastus- ja terveydensuojeluviranomaisten kanssa.

Valvontakohteiden kokonaismäärät ja valvontaohjelma vuodelle 2026

Ympäristölupavollisten kohteiden määrä vuoden 2025 lopussa on yhteensä 22 kohdetta, joista neljä (4) on myönnetty murskaukseen. Valvottavia maa-aineslupia on yhteensä 12, yhteiskäsittelylupia kolme (3), reksiteröityjä kohteita viisi (5) ja ilmoituksenvaraisia kaksi (2). Lisäksi leirintäalueita on neljä (4).

Vuoden 2026 valvontaohjelman pelkistetty versio on oheismateriaalina.

Säännöllisen valvonnan tarkastuskohteita on suunniteltu vuodelle 2026 yhteensä 28:

- 6 aktiivista ympäristölupakohdetta + 2 rauetettavaa ympäristölupaa
- 3 yhteiskäsittelylupaa
- 7 maa-aineslupaa ja niiden lisäksi valvottavana on 5 maisemoitavaa maa-ainesten ottoaluetta, joilla lupa on päättynyt
- 2 leirintäaluetta
- 2 jätelain mukaista vaarallisen jätteen tuottajaa
- 1 pohjavesialueella sijaitseva maastoliikennelupa

Lisäksi on kolme ympäristöllisen luvan valvontakohdetta, joihin on tarpeen tehdä tarkastus, mikäli toiminta aloitetaan tai jatkuu. Näiden lisäksi tehdään tarvittavat lupakäsittelyihin liittyvät tarkastukset ja toiminnan muuttamiseen tai lopettamiseen liittyvät tarkastukset.

Jätelain mukainen valvonta on kuvattu koko Heinolan ympäristönsuojelun alueen valvontasuunnitelmassa vuosille 2024-2028. Jätteen ammattimaiset keräystoiminnat tarkastetaan projektiluonteisesti vähintään 4-10 vuoden välein ja vaarallisia jätteitä tuottavia kohteita n. 4-10 kpl niin, että ne tarkastetaan vähintään 10 vuoden välein.

Vuoden 2026 resurssit valvonnassa

litin ympäristönsuojeluun on resursoitu vuodelle 2025 yhden viranhaltijan 70 %:n työpanos. liti ostaa ympäristönsuojelun viranhaltijatyön Heinolan kaupungilta. Ympäristönsuojelussa Heinolan kaupungilla toimii ympäristöpäällikkö ja 5 ympäristönsuojelutarkastajaa sekä 0,5 htv yhden lupa-assistentin työstä, joka hoitaa litin osalta laskutuksen. litin kunnan tekniselle palvelusihteerille kuuluu muutoin litin ympäristönsuojeluviranomaisen sihteerin tehtävät.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 168 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 30 §

Esittelijä

Ympäristönsuojelutarkastaja Taru-Tiina Kalliokuusi

Toimivalta

litin kunnan hallintosääntö 1.1.2026 alkaen, 41 §

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsee valvontaohjelman toteuman ja vuoden 2026 valvontaohjelman tiedokseen.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.